

The background is a dark blue gradient with faint, light blue geometric patterns. These include several concentric circles of varying sizes, some with dashed outlines, and curved lines with tick marks resembling a protractor or a circular scale. The markings on these lines include numbers such as 140, 150, 160, 170, 180, 190, 210, 220, 230, 240, 250, and 260. Some of the circles have small arrows indicating a direction of rotation.

PROFESE V PROMĚNĚ

IVANA MÁDLOVÁ
ČSARIM, 8.10. 2025

KDE SE NYNÍ SESTRY NACHÁZÍ?

- + Nastavená legislativa k fungování profese v souladu s vyspělými státy (2004)
- + Mají samostatné postavení v poskytování péče
- + Podařilo se vybudovat akademickou půdu, soudní znalce
- + Stále stoupající počet absolventů VŠ, VOZŠ
- Není jasné kdo za sestry mluví
- Obraz profese, motivace být sestrou
- Nevyužití odborného potenciálu sester
- Veřejnost, generace sester 50+, prezident ČLK zpochybňují kvalifikační bakalářské vzdělání

Je třeba něco měnit? Jak to vidí sestry? Co chce stát?

MÝTUS 4 + 3: NA SESTRU SE STUDUJE 7 LET

Bakalářský stupeň jako kvalifikační úroveň – stále zpochybňován. PROČ?

- Evropské země, státy EU, všechny anglosaské země a dále, např.:
- Rusko, Ukrajina, Čína, Izrael, Egypt, Bělorusko, Litva, Lotyšsko, Jižní Afrika, Estonsko, Turecko, Kuba, Sýrie, Mexiko, Brazílie, Japonsko, Jižní Korea, Hong Kong, Argentina, Egypt, Nikaragua, Chile

STRATEGIE „BEZ SESTER TO NEJDE!“

4 pilíře:

- 1) Podpora, respekt a ochrana sester,
- 2) Investice do vzdělání, bezpečná péče (o pacienty),
- 3) Investice do kompetencí a nových pracovních pozic sester,
- 4) Investice do zdraví a životní pohody sester.

1. PODPORA, RESPEKT A OCHRANA SESTER

- **Maximální podpora profese a její prestiž – vláda (premiér, ministr)**
- **Co chtějí sestry?**
- MZd: náměstek ministra pověřen agendou NLZP – CHYBĚLO
- Kompletní revize legislativy
- Nový styl řízení a vedení lidí

JE SKUTEČNĚ NEDOSTATEK SESTER?

V současnosti počet VS neustále stoupá, počet akutních lůžek klesá.

- 2023: 85 309
- 2021: 77 773
- 2004: 69 602

Do budoucna (za 10 – 15 let)

- **Vládní program za 12 let příprava cca 22 000 VŠ navíc – 11 000 VS, 3 600 ZZ, 2 550 PAS, 1 750 RA, 1 550 DS a 1 250 NT (13 mld. Kč)**
- Kolik sester naše zdravotnictví potřebuje?

DEMOGRAFIE JE NEÚPROSNÁ

Např. změna kariéry v průběhu života - vládní program

1. **Získávání** nových studentů/ sester, např. „**Staňte se sestrou v každém věku**“

- Práce se studenty už na škole (zacházení, zážitky, podpora, pomoc....)
- Mix benefitů, motivačních prvků – profesní růst, změna kariéry (stát, kraj, obec)
- **Obrovská výzva – práce s generací Z**

2. **Udržení** sester co nejdéle ve zdravotnictví

- individuální přístup ke všem zaměstnancům
- Klima pracoviště, skloubení životních a pracovních rolí
- Benefits, kariérní řád, profesní růst

2. INVESTICE DO VZDĚLÁNÍ

Umět rychle reagovat na vývoj – stárnutí, závislosti, obezita, prevence, onkologická onemocnění, migrace....“

- Umět rychle připravit nové pozice sester
- Evaluace a revize pregraduálního a postgraduálního vzdělávání
- **Kvalifikační standard** – co mají absolventi jednotlivých stupňů znát a umět?
- Prostupnost vybraných kvalifikací
- **Strategie 2030 - ICN, EU, EFN** - matice pracovní síly:
 - 3 kategorie sester 3+1 registrovaná sestra, sestra specialista, **sestra s pokročilou praxí (APN)** + zdravotnický asistent (praktická sestra)

PROSTUPNOST KVALIFIKACÍ - VIZE

- **NADÁLE NELZE!** - věčné studování, často opakování stejného, včetně zkoušek
- **Vytvoření systému prostupnosti ošetrovatelských kvalifikací. Moduly/kredity**
 - Sanitář, ošetrovatel, praktická sestra
 - Všeobecná, dětská sestra (RN), specialistka
 - Prostupnost z jiných kvalifikací (např. přírodovědné vzdělání – zrychlené programy)
- **Praktická sestra** – EK: Core Competences of Healthcare Assistants in Europe (CC4HCA)
- Nastavení kompetencí a jejich evaluace

POTŘEBUJEME stabilní legislativní systém, který nebude odrazovat neustálými změnami.

SPECIALIZAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ - SOUČASNOST

Obor specializace	Typ studia/titul	Ukončení studia	Označení specialisty	Praxe/kredity (K)	Délka studia
Intenzivní péče	NCO/bez titulu	atestační ZK	Sestra pro intenzivní péči	320 h/212 K	18-24 měsíců
	VŠ/Mgr.	SZZ		400 h/120 K	2 roky
Ošetrovatelská péče v interních oborech	NCO/bez titulu	atestační ZK	Sestra pro péči v interních oborech	320 h/220 K	18-24 měsíců
	VŠ/Mgr.	SZZ		320 h/120 K	2 roky
Ošetrovatelská péče v chirurg. oborech	NCO/bez titulu	atestační ZK	Sestra pro péči v chirurg. Oborech	376 h/213 K	18-24 měsíců
	VŠ/Mgr.	SZZ		280 h/120 K	2 roky

ROZSAH PRAXE A KOMPETENCE - VIZE

- **Evropské země:** 3 kategorie všeobecných (dětských) sester – jasný rozsah praxe, činnosti a kompetence

**Všeobecná sestra
(RN)**

**Sestra specialistka
(NS)**

**Pokročilá oše praxe
(APN)**

**Praktikující sestra
(Nurse Practitioner)
30 h CŽV, 3 h léčiva**

**Klinická sestra
specialistka**

**Pilotní
projekty**

- Vyhláška 55 – jak ji uchopit? V USA léky, PŽK a CŽK
- Přidělování kompetencí zaměstnavatelem

3. INVESTICE DO NOVÝCH PRACOVNÍCH POZIC

- **POKROČILÁ PRAXE - The Advanced Practice Nursing (APN):**
 - Může pomoci při řešení nedostupnosti péče
 - nastavení autonomie, kompetencí
 - Jasně definovat všechny úrovně vzdělání a kompetence
(musí odpovídat zdravotním potřebám populace a systému zdravotnictví)
- **Mentorky, Koordinátor onkologické péče**

BEZPEČNÁ X NEBEZPEČNÁ PÉČE

Cíl: Stanovení počtu ošetrovatelských hodin podle náročnosti pacientů

- Práce s daty: vliv úrovně vzdělání sester na bezpečnou péči (studie, EU - RN4CAST)
- Na složení personálu záleží
- **Náklady na 1 VS x náklady na komplikace/důsledky zameškané péče**
- DRG – jaký je mix sester u akutních případů?
- **Indikátory bezpečné péče:** zameškaná péče, mix personálu, počet ošed hodin/pacienta infekce, pády...

JE PROFESE SESTRY V SOUČASNOSTI OHROŽENA?

- **Úspora ve zdravotnictví se vždy dotýká ošetrovatelského personálu**
- Sestra se vzdělává 7 let
- 2017 – označení SESTRA se nově objevil u zdravotnického asistenta → **chaos** ve praxi i u veřejnosti
- Stále silné hlasy pro návrat na SZŠ – **TO STAČÍ!**
- Personální vyhláška - staví na roveň všeobecnou sestru a praktickou sestru
- Silný tlak na navýšení kompetencí praktickým sestrám
- **Září 2023** – EK zahájila řízení s ČR kvůli praktické sestře
- **Díky právu EU není vzdělávání sester na terciální úrovni zrušeno**

SOUHRN PRIORIT

**!!! Kolik sester
potřebujeme?**

**Personální vyhláška
Počet oše hodin/1P**

**Získávání, udržení
sester**

**Definice úrovně
sester, kompetence**

**Nastavení:
stabilního legisl. prostředí,
financování profese**

Výuka, mentoring

**Kvalifikační
standardy
POSTGRAD., ČŽV**

KDO JE HLASEM SESTER?

**Vytvoření
podmínek pro APN**

**Prostupnost
kvalifikací,
specializací**

**Aktivní účast na
reformách ZP**

JAK SILNÝ JE HLAS SESTER?

- **Chtějí mít sestry vliv na rozvoj vlastní profese?**
- Silná profesní organizace; vznik komory? **Hledat podporu v PS, Senátu, VZ**
- Vstup do registru, kontrola vzdělání, plánování personálních kapacit...
- **Reagovat** na různá legislativní a systémová rozhodnutí týkající se zdravotních služeb/školení,
 - např. podávání léků pečovatelskými, přístup PSS ke zdravotnické dokumentaci, akreditace VOŠ dle VŠ zákona, restrukturalizace na 1 denní chirurgii, nový OD zdrav. – soc. pomezí